

OD REDAKCJI

Przedstawienie trzeciego numeru „Radcy Prawnego. Zeszytów Naukowych” z 2022 roku pozwolę sobie rozpocząć nietypowo, gdyż od omówienia wyników ogłoszonego przez Krajową Radę Radców Prawnych oraz przez nasz periodyk wyników konkursu na najlepsze prace naukowe o tematyce związanej z samorządem zawodowym radców prawnych lub wykonywaniem zawodu radcy prawnego. Przypomnę, że celem tego cyklicznego wydarzenia jest promowanie wysokiej jakości monografii, prac magisterskich, artykułów naukowych i glos, które dotyczą działalności samorządu radców prawnych oraz świadczenia pomocy prawnej i deontologii zawodowej radców prawnych. Miło mi zakomunikować, że laureatami tegorocznej, pierwszej edycji konkursu zostały: pani dr Marta Flis-Świeczkowska (w kategorii najlepsza monografia) oraz pani dr Marzena Świstak (w kategorii najlepszy artykuł naukowy). W pozostałych kategoriach postanowiono nie przyznawać nagród. Obu laureatkom gratulujemy, a wszystkim pozostałym uczestnikom dziękujemy za udział, życząc zwycięstwa w kolejnych edycjach konkursu.

W najnowszym numerze „Zeszytów Naukowych” znalazło się sześć artykułów problemowych, dwie glosy oraz jedno omówienie konferencji naukowej i tradycyjne omówienie orzecznictwa sądowego. Tekst otwierający napisany przez Jerzego Jacyszyna („Radca prawny zawodem przyszłości?”) przyjmuje raczej niekontrowersyjne założenie, że coraz powszechniejsze stosowanie nowych technologii i komunikacji elektronicznej wpływa istotnie na sposób wykonywania zawodu radcy prawnego. Pojawia się w związku z tym jednak pytanie, czy jesteśmy przygotowani mentalnie, technologicznie i organizacyjnie do świadczenia usług prawnych w nowych warunkach oraz czy nowe technologiczne warunki nie powinny nas skłonić do przemyślenia konieczności modyfikacji form świadczenia pomocy prawnej. Jak wiemy, zagadnienie to od kilku lat jest z większym lub mniejszym nasileniem dyskutowane w środowisku radcowskim. Zachęcam do

zapoznania się z głosem prof. Jacyszyna, gdyż zawiera spojrzenie, które – jak mam nadzieję – skłoni Czytelników do dyskusji.

Kolejny artykuł autorstwa Bogusława Lackorońskiego („Używanie nieruchomości a odpowiedzialność za zakłócanie korzystania z sąsiednich nieruchomości mieszkaniowych”) związany już jest z typowymi dla działalności radcowskiej zagadnieniami dogmatycznymi. Przedmiotem przedstawionej w tekście analizy stały się środki prawne przysługujące właścicielowi w przypadku, gdy używanie sąsiedniej nieruchomości jest źródłem zakłóceń, a także zakres podmiotów, które mogą być adresatami poszczególnych działań właściciela nieruchomości mieszkaniowej poszukującego ochrony prawnej. Wzrastające zagęszczenie zaludnienia, szczególnie w ośrodkach miejskich, powoduje, że przedstawione przez autora koncepcje zyskują stale na aktualności.

Trzeci artykuł zamieszczony w numerze także dotyczy zagadnień bardzo aktualnych, a mianowicie zasad i podstaw kwestionowania uzgodnień wysokości odszkodowania za działki wydzielone pod drogi publiczne na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami na etapie postępowania administracyjnego w przedmiocie ustalenia odszkodowania. Jego autor Piotr Drogosz stawia tezę, że możliwe (a nawet obowiązkowe) jest badanie i w konsekwencji kwestionowanie przez organy administracji publicznej wyników uzgodnień wysokości odszkodowania dokonywanych w drodze rokowań (czynności cywilnoprawnej) pomiędzy właścicielem działki wydzielonej pod drogę a właściwym organem, rozstrzygających w przedmiocie ustalenia odszkodowania za działki wydzielone pod drogi publiczne. W tekście omówione zostały sytuacje, w których takie badanie w opinii autora jest konieczne, jak też przedstawiona została argumentacja uzasadniająca twierdzenie, że badanie takie mieści się w kognicji organów administracji publicznej oraz sądów administracyjnych rozstrzygających o odszkodowaniu.

Następny artykuł, napisany przez Piotra Kobylskiego, dotyczy problematyki opodatkowania budowlą podatkiem od nieruchomości w polskim systemie prawnym. Autor wyłożył w nim pogląd, że przyjęte rozwiązania są dalekie od założeń racjonalnego prawodawcy, a także zaakceptował występującą w literaturze przedmiotu tezę (Wojciecha Morawskiego), aby podstawę opodatkowania ustalać z uwzględnieniem wyrażonej w art. 2a ordynacji podatkowej zasady rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść podatnika. W konkluzji tekstu stwierdził też, że rozwiązania prawne dotyczące opodatkowania budowlą „powinny być na tyle precyzyjne, by o rozpoznaniu dla celów podatkowych w podatku od nieruchomości obiektu budowlanego przesądzały nie wybrane, lecz wszystkie jego elementy składające się na jeden wyodrębniony fizycznie przedmiot materialny”.

W artykule zatytułowanym „Niedopełnienie przez gminę obowiązku adekwatnego odbierania odpadów” jego autor Artur K. Modrzejewski przypomina rzecz niestety trudną do zakwestionowania, że gmina i właściciel nieruchomości nie mają równorzędnej pozycji w zakresie praw i obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i porządku. Mimo że na właścicielu nieruchomości zawsze ciąży obowiązek wnoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami, to zdaniem autora w przypadku, gdy gmina nie realizuje prawidłowo swego zakresu obowiązków (faktycznych i normotwórczych) wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (lub regulacji prawa miejscowego tego zagadnienia dotyczących), właściciel nieruchomości skazany jest

właściwie wyłącznie na ograniczone mechanizmy przewidziane we wspomnianej ustawie.

Część zawierającą artykuły problemowe zamyka tekst Anny Zientary poświęcony prawnocarnej ochronie drzew. W opracowaniu przedstawiono przepisy karne, które penalizują niszczenie lub uszkodzanie drzew, zwracając uwagę na wynikającą z nich odmiennność ochrony związanej z gatunkowością czy też miejscem ich wzrostu. Artykuł porusza też zagadnienie zbiegu przepisów i problem czynów zabronionych przepoławionych. Współcześnie, gdy tematyka ekologiczna staje się przedmiotem gorących sporów politycznych, warto spojrzeć na zagadnienia ochrony obiektów przyrody ożywionej z perspektywy aktualnego stanu normatywnego.

W dziale poświęconym glosom tym razem zamieszczamy dwa teksty. Pierwszy, napisany przez Aleksandra Leszczyńskiego, dotyczy postanowienia Sądu Najwyższego z 16 marca 2017 r., IV KK 57/17. Autor poddał w nim krytycznej analizie stanowisko SN zakładające możliwość wpływu na odpowiedzialność karną faktu pochodzenia sprawy czynu zabronionego z odmiennego kręgu kulturowego. Drugi, autorstwa Agnieszki Sznajder, dotyczy wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 23 lutego 2022 r., III OSK 820/21, w którym badano skargę na decyzję nakładającą obowiązek uiszczenia opłaty za usługi wodne na podstawie ustawy – Prawo wodne. W ocenie autorki glosy w omawianym orzeczeniu nie udało się sądowi rozwiać wszystkich wątpliwości powstałych wokół uregulowania opłat za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej.

Całość dopełniają sprawozdanie Doroty Sylwestrzak z konferencji naukowej „Wyzwania samorządu radców prawnych wobec współczesności” (23–24 czerwca 2022 r., Toruń) oraz przegląd najnowszego orzecznictwa Sądu Najwyższego (za okres kwiecień 2022–październik 2022) zredagowany jak zwykle przez Kacpra Milkowskiego. Przy okazji zapraszamy też – zwyczajowo już – naszych Czytelników do dzielenia się informacjami o różnego rodzaju środowiskowych działaniach naukowych w postaci sprawozdań i omówień.

Życzymy jak zawsze krytycznej i pobudzającej do polemik lektury!

W imieniu kolegium redakcyjnego
Tomasz Scheffler
przewodniczący kolegium redakcyjnego – redaktor naczelny